

LEWA MARSZ — obraz pędzla A. Dejneka

PANORAMA

DODATEK NIEDZIELNY „DZIENNIKA ŁÓDZKIEGO”

Grzegorz Timofiejew

MAJAKOWSKI — piewca rewolucji — bojownik pokoju

OLBRZYMIĘ rewolucyjne znaczenie poezji Włodzimierza Majakowskiego określił najlepiej sam Stalin, mówiąc: „Majakowski był i pozostanie najlepszym i najbardziej utalentowanym poetą radzieckiej epoki”.

Piewca Rewolucji Październikowej jest poetą internacjonalnym, drogim i bliskim milionom prostych ludzi na całym świecie. Szeroko spopularyzowała się liryka rewolucyjna Majakowskiego, głosząca hasła rewolucji i budowy socjalizmu. Mniej znana jest u nas niezmiernie doniosła rola wielkiego poety jako patrioty, orędownika pokoju, nieublagannego wroga imperializmu.

Walkę o przeciwstawienie się agresji imperialistycznej prowadzi Majakowski od pierwszej chwili.

W poemacie „Włodzimierz Lenin”, uwieczniając moment narodzin pierwszego na świecie państwa socjalistycznego, Majakowski stwierdza zarazem, że Rewolucja Październikowa wysunęła jako jedno ze swych naczelnych haseł żądanie pokoju.

Do wszystkich! Do wszystkich!
Do wszystkich!
frontów od krwi pijanych,
do wszystkich przybitych trudem
w niewolę bogaczom oddanych:
Władza rodom!
Ziemia chłopom!
Pokój ludom!
Chleb głodnym!

Majakowski z niezwykłą pasją, z druzgocącą siłą potępia wojnę imperialistyczną, ukazuje jej piekło i ohydę — niedolę dla mas i zyski materialne dla kapitału. Majakowski demaskuje każdą próbę gloryfikacji wojny imperialistycznej. Już w utworach młodzieżowych, między innymi w poemacie „Wojna i pokój”, napisanym w 1916 r. — powiada:

Stare brzęknadła
umiały tak brzęknąć,
by wojnę przyoblec
w kuszące piękno.

Protest przeciwko wojnie imperialistycznej podnosi Majakowski w późniejszym wierszu — „Precz”:

Dość już wojnę i soldateskę
poeci wyszlachetniali.
Niech ją poeta oplwa
i z postumentu zwali.
Wojna to wiatr,
co trupami śmierdzi,
wojna to fabryka,
do wyrobu nędzy.
Mogila nieznaną
w głąb i wszędy,
Głód, brud,
tyfus i wesz.
Bogaty — forse zagarnia łapą,
Nam — szczudła kastaniety
klapia!

Antywojenna pasja Majakowskiego nie ma nic wspólnego z pacyfizmem lat międzywojennych, którym burżuazja rozbrajała czujność i rewolucyjność mas. Pacyfizm (powieści Remarque'a i inne) piętnując rezultaty wojny — nie odsłania jej klasowych, kapitalistycznych korzeni. Krytyka wojny była tu rzeczą powierzchowną i nieszkodliwą dla kapitału, albowiem nie burząc ustroju kapitalistycznego nie zapobiegała tym samym przygotowaniom do nowej agresji. Dlatego też Majakowski zwalcza pacyfizm, tłumacząc, że obiektywnie siedzi on na ręce imperialistom. W wierszu „Na zachodzie bez zmian”, czytamy:

Siedzą w kawiarniach
spieszeni huzarzy
Piechota w cywilnym
lenistwie się stania.
A spod tej idylli
wsściekle wylażą
wojenne przygotowania.
Tęgo im trzeba
morderczym sztabom:
buntowników
spłnu-owszy po jednym
Na rzeź popędzić
baranów stado.

Krytyka wojny u Majakowskiego nie wisi w powietrzu, poeta ujawnia, że wojna związana jest nieodzownie z ustrojem kapitali-

stycznym, który tuczy się na dostawach wojennych. Dlatego chcąc zwalczyć wojnę należy obalić kapitalizm. Wojnie i kapitalizmowi przeciwstawia Majakowski socjalizm jako jedyny ustrój i jedyną siłę zdolną zagwarantować światu pokój.

Jednocześnie Majakowski jest świadomy tego, że imperializm będzie parł do wojny i w ukryciu czynił do niej przygotowania. Ale zdaniem poety czujność proletariatu pokrzyżuje zakusy podżegaczy. Temat czujności wobec prób wywołania przez kapitalizm światowej rzezi przewija się przez większość utworów Majakowskiego na przestrzeni kilkudziesięciu lat. Gotowym trzeba być zawsze w najbardziej pokojowej pracy nie należy zapominać o niebezpieczeństwie pożogi imperialistycznej. W wierszu „Marsz ostrzegawczy”, poeta woła:

Dziś hasło nasze: pokój,
budowa, siew i żniwa,
Lecz wiemy, jak na wrogów
oreża się używa.
Na bój nas, towarzyszu,
ciągną od soch.
Bacz, towarzyszu,
by suchy był proch.

Oczywiście, czujność musi być poparta przez realną siłę gotową w każdej chwili do odparcia ataku. Tą siłą jest dla Majakow-

skiego wielki Związek Radziecki, potęga jego pracy i międzynarodowa solidarność mas robotniczych całego świata.

Z ogromną miłością mówi Majakowski o Armii Czerwonej, stwierdzając jej doniosłą rolę w dziele utrzymania pokoju i rozgromienia wroga na wypadek wojny. O Armii Czerwonej pisze Majakowski kilkanaście wierszy. Ukazuje jej powiązanie z masami pracującymi, jej szczytną rolę obrońcy ludu („Myśmy obrońcy fabryk i pól”) i narastający stąd patriotyzm ludowy. W wierszu „Pieśń dziesięciolecia”, czytamy:

Walczył radziecki
młody nasz kraj,
Dzień każdy grzmotem
granatów nam grał.
Nie na rabunek
wzywa nas bój,
Myśmy obrońcy
fabryk i pól!
Z Armią — swe serce
w walce zepalał
włókniarz i ślusarz,
rolnik i palacz.
Tak, gdy się alarm
rozlegnie nowy,
murem staniemy
stumilionowym.

(Dalszy ciąg na str. 7)

10-XI

Międzynarodowy Dzień Młodzieży

10 listopada cały postępowy świat obchodzić będzie Międzynarodowy Dzień Młodzieży. Dzień ten stanie się manifestacją solidarności młodzieży wszystkich krajów w walce o pokój, o pokrzyżowanie planów imperialistów którzy chcieliby porządzić świat w nowej katastrofie wojennej. W tej ogólnoludzkiej walce cała postępowa młodzież bez względu na pochodzenie i kolor skóry stanowi mocne ogniwo.

Młodzież NRD pozdrawia serdecznie jednego z przedstawicieli młodzieży afrykańskiej na III Światowym Zlocie Młodych Bojowników o Pokój w Berlinie.

Moskwa. — Polskie i hinduskie siatkarki w czasie przerwy między spotkaniami oglądają czasopismo „Ogoniok”.
Fot. — CAF

Książka i prasa radziecka

to doradca

i serdeczny przyjaciel

Raymonde Dien i bohaterka Koreańskiej Armii Ludowej An-Gi-Sun w otoczeniu młodzieży na III Światowym Zlocie Młodych Bojowników o Pokój w Berlinie.
Fot. — CAF

Książka radziecka uczy walki i budowy nowego, lepszego ustroju — komunizmu. Walcząca powieść radziecka stała się nieodłącznym towarzyszem ludzi w ZSRR. Jest czytana powszechnie. Ponad 300 tysięcy bibliotek umożliwiają każdemu obywatelowi wypożyczenie dzieła ulubionego autora. W ciągu ostatnich pięciu lat nakład książek w Związku Radzieckim wynosił 3,3 miliarda egzemplarzy przy 196 tysiącach tytułów.

U nas w kraju książka i gazeta radziecka dawno już stała się przyjacielem robotnika, inżyniera czy lekarza. Pomaga czerpać z bogatego dorobku wiedzy i doświadczeń ludzi radzieckich, uczy postępowych, nowatorskich metod produkcji, zapoznaje z najnowszymi osiągnięciami produkcyjnej nauki radzieckiej. Nic też dziwnego, że u nas w Polsce z każdym dniem rośnie coraz bardziej liczba czytelni, którzy z niecierpliwością oczekują na ukazanie się każdego nowego wydawnictwa.

Zdjęcia obok zostały zrobione w salonach Klubu Międzynarodowej Prasy i Książki w Łodzi.

Arabski skarb z Klukowicz

SPECJALISTA

Hallo, mister Brook, hallo!

— Yes sir!

— Brook. Potrzebuję jeszcze jakiejś sensacji na pierwszej stronie. Nie ma pan coś o Związku Radzieckim?

— Naturalnie, naturalnie, że mam.

— Well, co to jest?

— Pierwszorzędna rzecz. Wywiad z księciem Karapacznikowem. Był on do 1917 roku w Rosji i jest specjalistą od tych zagadnień.

— Oo! Cudownie. I co on mówi ten Kara-, Kara-, Karapacznikow.

— Karapacznikow sir. A więc opowiada on, że ludzie radzieccy chcą teraz podnieść produkcję artykułów pierwszej potrzeby o 11 proc. rocznie. To jednak będzie oznaczać ruinę Związku Radzieckiego.

— Bardzo dobrze, to jest mądry człowiek ten książę. Ale dlaczego będzie to ruina.

Bardzo proste: książę ma poufne informacje, że cały naród radziecki czeka tylko na to, aby ubrania, buty, bielizna itp. znalazły się w ilości większej niż potrzeba. Dlatego też pracują z takim oddaniem. Kiedy ten cel zostanie osiągnięty, mówi książę Karapacznikow, wszyscy ubiorą się jak należy i opuszczą ZSRR. Milionami będą przechodzić granicę, ażeby w wolnym świecie móc żyć nareszcie jak ludzie.

Z satyry radzieckiej

Z „Krokodyla”
PRZYCZYNEK DO TEORII DARWINA

— Ty nie ode mnie pochodzisz, ale od niego.

NARESZCIE

— No, nareszcie widzę żywą twarz na waszym obrazie.

Tu i tam

W czasie ćwiczeń z rekrutami jeden z oficerów USA zwraca się do żołnierza.

— Powiedźcie mi Smith, po co my się bijemy na Korei?

— Melduję panie poruczniku, że jestem tego samego zdania. Po co my się właściwie bijemy.

— Stać, co wy robicie? Zburzyliście mi przecież cały dom.

— Take it easy. — Tylko spokojnie dobra kobieto, to nie jest przecież nie poważnego, to są tylko manewry.

NIEZNAJOMY
Do kręcącego się po sali produkcyjnej jakiegoś człowieka, w jednym z łódzkich zakładów pracy podchodzi robotnik.

— Kim pan jest i co pan właściwie tu robi? Ludzie spoza zakładu muszą mieć przepustkę.

— Ależ kolego, nie znacie mnie? Jestem przecież od pół roku przewodniczącym Rady Zakładowej.

Eisenhower prezydentem USA

Wódz „Krwawa Reka” albo „wielki ojciec Białego Domu” — szaleńców wojennych.

Kazimierz Grus
ZIENNIK ŁÓDZKI nr 268 (2584)

W dniu 19. X. 1952 r. Gabinet Numizmatyczny Muzeum Archeologicznego w Łodzi powiększył swe zbiory o piękny skarb dirhemów arabskich pochodzących z VIII—X wieku. Skarb ten znalazł na swym polu przypaczkowo podczas orki jesiennej, w październiku 1945 roku Tomasz Ostapski, rolnik ze wsi Klukowicz (pow. Siemiatycze woj. Białostockie). Skarb znajdował się na głębokości 10—15 cm. pod powierzchnią ziemi w glinianym czarnym naczyniu. Było ono rozбите i jak to zwykle bywa w takich wypadkach, nie zainteresowano się nim specjalnie. Znalazcy ustalili, że monety nie są złote, za rzucili je na strychu.

O znalezisku wiedzieli wszyscy mieszkańcy wsi Klukowicz, oglądali je, nawet po kazwyczaj miejscowym „uczonym” — proboszczowi i aptekarzowi. I ci również mogli o monetach powiedzieć tylko tyle, że nie są złote, a co za tym idzie nie przedstawiają żadnej wartości.

O istnieniu owego skarbu, składającego się z dobrze zachowanych dirhemów arabskich, dowiedziałem się przypadkowo dopiero w październiku br.

Z polecenia dyrektora Muzeum Archeologicznego prof. dr Jazdzewskiego udałem się do wspomnianej już wsi Klukowicz na poszukiwanie skarbu. Po pokonaniu wielu trudności zostałem posiadaczem woreczka z cennymi dowodami handlu wczesnośredniowiecznego. Znalazca zaprowadził mnie również na miejsce gdzie został wyorany „kład”. Było to pole położone w odległości 2,6 km na północ od wsi Klukowicz, tuż przy drodze obecnie, już prawie nieużywanej. Droga ta prowadziła ze wsi przez Kolonię Klukowiczę ongiś biegną dalej na północ, obok dobrze zachowanego grodziska pierścieniowatego, położonego na prawym brzegu rzeczki Pulwii.

Grodzisko to zwane pośród miejscowej ludności „Krepost” posiada dobrze zachowane dwa wały — zewnętrzny niższy — wewnętrzny wyższy — oraz fosę. W pobliżu grodziska znajduje się łąka zwana

„krwawy ług” a dalej widnieją kilka kurhanów. Istnieją też trzy zdewastowane kurhany na południe od wsi Klukowicz.

Według relacji miejscowej ludności w pobliskiej rzeczce Pulwii miano znajdować jakiegoś miecze żelazne itp. stare przedmioty.

Otrzymane monety w ilości 895 sztuk waży 2.657 g; są dane, że było ich więcej, zapewne ponad 1.000 sztuk (ustaleniem, że przeszło 20 monet wzięli sąsiedzi na pamiątkę i pogubili). Nie wszystkie też monety zostały wybrane z ziemi, o czym świadczy fakt, że w roku 1952 kobiety przy kopaniu ziemniaków znalazły jeszcze 2 dirhemy. Monety zachowane są b. dobrze, nie wylatane, nie zaśnieżone, ani pogięte, niektóre nawet mają zupełnie świeże bicia i polski stempla.

Według opowiadań znalazcy były ułożone jakby w słupki („rulony”), i wypełniały całe naczynie wysokości około 20 cm. Otwór naczynia zatknięty był prawdopodobnie jakąś tkaniną na co wskazywała czarna substancja wyraźnie od różniąca się od ziemi i rozspływająca się przy dotknięciu.

Skarb zasługuje na szczególную uwagę przede wszystkim ze

względu na ilość monet — (w XI—XII w. za tysiąc dirhemów w przybliżeniu można było kupić 12 koni, lub 25 krow, lub 250 baranów. Ważne jest również, że składa się on wyłącznie z całych dirhemów, a brak wogóle monet siekanych lub połamanych. Zdarzają się tylko niektóre dirhemy przedziurawione z jednym lub dwoma otworami używanymi zapewne jako ozdoby.

Należy zaznaczyć, że jest to największy ze znanych nam dotychczas skarbow monet arabskich w Polsce a również jeden z większych w skali europejskiej. Jest to już drugi po ostatniej wojnie udostępniony nauce polskiej, skarb monet arabskich. Dzięki tym znaleziskom ułatwione zostaje za daniem wytyczenia dróg handlowych prowadzących od państw arabskich przez Ruś Kijowską dalej na Zachód.

Skarb dirhemów ze wsi Klukowicz zostanie opracowany przez profesora U. J. dr T. Lewickiego — jedynego arabisty w Polsce. Dla ogółu publiczności udostępniony będzie wkrótce na wystawie numizmatycznej w Muzeum Archeologicznym w Łodzi.

mgr. Anatol Gupieniec
kustosz gabinetu numizmatycznego

„RIMIFON” Co mówi fama, a co praktyka lekarska

Rimifon — hydrazyd kwasu izonikotynowego — słowo to pada z ust wielu ludzi jak sezamowe zaklęcie, mające otworzyć choremu na płuca wrota do skarbu zdrowia.

Skład chemiczny tego środka znany jest od 1912 r. W roku bieżącym zarówno za granicą, jak i w kraju został on zastosowany w leczeniu gruźlicy.

W krajach kapitalistycznych, gdzie produkcja leków jest zmonopolizowana i obliczona, jak produkcja wszystkich towarów, na wysoki zysk przedsiębiorstw, „rimifon” został szeroko rozreklamowany, a nawet przereklamowany, co wykazały obecnie wyniki doświadczonych w leczeniu chorych.

Lekarze polscy podeszli do nowego środka z dużą rezerwą. Nie należy się temu dziwić. Historia walki z plagą społeczną, jaką jest gruźlica, zna cały szereg wypadków bez użyczenia leków, które rzekomo miały definitywnie leczyc gruźlicę. Wystarczy tu wspomnieć tuberkulinę czasami wręcz nawet szkodliwą dla zdrowia czy też zastrzyki zióła i miedzi.

CO WYKAZAŁA PRAKTYKA
3 listopada br. w Centralnej Przychodni Przeciwgruźliczej

(nacieki) i w gruźlicy oskrzeli. Bardzo dobre wyniki uzyskano w leczeniu gruźlicy krztani, języka i różnych postaci gruźlicy pozapłucnej. Znikomy odsetek poprawy, zaledwie u 2,5 proc., zaobserwowano u chorych ze zmianami starymi.

Szczegółowe i skrupulatne obserwacje wykazały, że „rimifon” nie zabija prątków gruźlicy, w przypadkach otwartej gruźlicy płuć nie stwierdzono bowiem stałego odprątkowania. Poza tym zaobserwowano, że w miarę zażywania „rimifonu”, prątki gruźlicy przyzwyczajają się do tego środka, występuje tzw. oporność na lek i wówczas należy kurację „rimifonową” przerwać, ponieważ dalsze stosowanie powoduje wzmoczone rozmnażanie się bakterii gruźlicy w ustroju człowieka. Z tych względów ustalono, że kuracja „rimifonowa” nie powinna trwać dłużej niż 60 dni.

Porównanie wyników leczenia polskimi preparatami (nikozid i itocyd) z działaniem środków zagranicznych wykazało, że polskie preparaty hydrazidu kwasu izonikotynowego niczym nie ustępują zagranicznym.

CO DAJE „RIMIFON”
„Rimifon” należy do rzędu środków takich, jak streptomycyna, PAS i TB-1. W reakach doświadczonego lekarza, dobierającego do leczenia tym środkiem właściwe przypadki chorobowe, może oddać duże usługi w leczeniu. Należy jednak pamiętać, że w przypadkach gruźlicy jamistej, jak wykazały obserwacje „rimifonowi” nie spowodował zniknięcia jam. U chorych tych okazywała się konieczność dalszego leczenia metodami zapadłowymi (odma opłucna, odma chirurgiczna, torakoplastyka).

Niestety, większość chorych oraz ich rodzin obalamuceni przesadną reklamą, stosowaną za granicą, przypisując „rimifonowi” cudowne nieomal działanie, nie zgadzają się na czynne leczenie, co przynosi im samym i społeczeństwu olbrzymie szkody. Po chwilowej ogólnej poprawie, choroba w płucah, jeżeli nie jest ono uciążliwie szerszy się dalej.

Natomiast „rimifon” zastosowany jako osłona przy wykonywaniu zabiegów u chorych na płuca stwarza o wiele większe możliwości skutecznego leczenia i pod tym względem okazał się bardzo dobrym i skutecznym środkiem.

Dr Z. DOBRZYŃSKI

Jeśli masz zamszowe obuwie

Jak należy czyścić zamszowe obuwie.

Podajemy przepis na płyn, którym można doskonale zamsz oczyścić.

Proportje: 20 części spirytusu, 5 części kwasu octowego (80 proc.) i 75 części wody. Przygotowana mieszanina szczołkuje się obuwie, które przedtem należy dobrze oczyścić z kurzu szczołką. Tuż po płamy wyczyścić benzyną.

O witaminach słów kilka

Witaminy K — menadion, przeciwkrwotoczna, jest jednym z czynników warunkujących normalną krzepliwość krwi. Stosuje się ją przy zabiegach chirurgicznych i krwotokach. Brak jej w organizmie jest bardzo niebezpieczny, ale ponieważ większość zwierząt i ludzi posiada zdolność wytwarzania tej witaminy w przewodzie pokarmowym, więc choroba zwana awitaminozą K występuje rzadko. Niemowlęta w pierwszych dniach życia wykazują niedobór witaminy K, co powoduje zmniejszoną krzepliwość krwi. Dodatek tej witaminy do pokarmu matki na kilka dni przed porodem zapobiega wykrawianiom. Źródłem witaminy K są zielone części roślin.

Witaminy B zawiera cała zupa witamin. Najważniejszą w grupie B jest witamina B1, która w organizmie człowieka występuje w postaci witaminy B12. Witamina B12 jest odpowiedzialna za prawidłowe funkcjonowanie układu nerwowego i hematopoezję.

Witaminy C — kwas askorbinowy — przeciw-skorbutowa — działa w organizmie ludzkim wielobocznie, a mianowicie: przyspiesza krzepliwość krwi, stosowana jest przeciw anemii, reguluje działanie innych witamin. Brak tej witaminy w organizmie wywołuje szkorbut, tj. chorobę, której objawem jest obrzęk i krwawienie dziąseł, owoce i warzywa w rezultacie wypadanie zębów, daleko bolesność stawów, jamilowosc kości, powolne gojenie się ran i zmniejszona odporność na zakażenie. Niedobór witaminy C w organizmie ludzkim wynika z małego i niedostatecznego spożywania jarzyn, owoców, zwłaszcza w porze zimowej i na wiosnę. Głównym źródłem witaminy C są — jak stać widać — właśnie jarzyny, owoce i ziemniaki. Największe ilości witaminy C zawierają owoce dzikiej róży, czarne porzeczki, pomarańcze i cytryny, miode ziemniaki i surowa kiszona kapusta. Witamina C jest wrażliwa na temperaturę i dlatego długie gotowanie jarzyn i owoców pozbawia je znacznej ilości tego cennego składnika. Gokowanie jarzyn niszczy zawieszoną w nich połowę ilości witaminy C.

Witaminy H — błotyna, została stosunkowo niedawno poznana. Jest ona czynnikiem wzrostowym czynnikiem wzrostowym w ustroju (organizmu człowieka), brak jej powoduje zaburzenia skórne jak wypadanie włosów, zapalenie skóry (szczególnie na twarzy i kończynach), spadok wagi ciała.

Witaminy H występuje w drożdżach, ziótku jaja kurzego i w roślinach, jak kartofle, marchew, pomidory i groch.

Witaminy P — wiciyna, przeciw-pelagryczna — jest czynnikiem, którego brak w organizmie wywołuje charakterystyczne zmiany skóry na odsłoniętych częściach ciała, czyli tzw. pelagry (z włoskiego — szorstka skóra). Witamina P występuje w mięsie, a szczególnie w wątróbce. Wymieniliśmy tu witaminy najbardziej znane, ale jeszcze nie wyczerpano tematu, który jest bardzo bogaty. Wszystkie poznane witaminy nie tylko są stałe zbadane, ale są już obecnie wytwarzane syntetycznie i w większości można je dostać na rynku.

W ten sposób nauka krok za krokiem wnika w tajniki przyrody, oświetla coraz nowe dziedziny zjawisk chemicznych i ustrojowych w niezawodny instrument poznania — dialektyczną metodę badania zjawisk — skutecznie walczą o zdrowie człowieka.

T. A.

